

INUIT ATAQATIGIIT

INATSISARTUNI

UPA16/133
25. april 2016
Peter Olsen

Namminersorlutik Oqartussat tamakkiisumik piginnittuullutik aktiaateqarluni ingerlatseqatigiiffiini ataasiakkaani siulersuisunut ilaasortassanik toqqaasarnermi nunatsinni najugaqavissut amerlanerussuteqartut ilaasortaasalernissaannik Naalakkersuisut aalajangersagaliortut inatsisissamik UPA2017-imi saqqummiussassamik siunnersuusioqqullugit peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Suka K. Frederiksen, Siumut)

Oqaluuserisassaq qulaani pineqartoq matumuuna Inuit Ataqatigiinniit imatut oqaaseqarfigissavarput:

Siullermik oqaluuserisassanngortitsisumut Suka K. Frederiksenimut qujanaq oqaluuserisassamut soqutigintumut pissanganartumullu.

Inuit Ataqatigiinniit naqissuseqigissavarput sukkut tamatigut annerpaamik immitsinnut aqunnerulernissarput, oqartussaaffittalu iluani akisussaaffimmik annerpaamik tigusinissarput siunertaralugu suliniutinut sunulluunniit tapersersuisuugatta anguniagaqartuullutalu.

Taamaattumik Suka K. Frederiksenip nammineq pigisatsinni piginneqatigiilluni ingerlatseqatigiiffiusuni siulersuisut akornanni amerlanerpaartaasa nunatsinni nunaqavissuusariaqarnerannik oqariartuutaa Inuit Ataqatigiinnit isumaqatigaarput.

Suka K. Frederiksenip taamatut siunnersuuteqarnermini tunngavilersuutigaa ullumikkut siulersuisunut ilaasortat suminngaaneereri qiviaraanni amerlanerpaanngooq nunatta avataaneersuusarmata.

Taamaakkaluortoq naalakkersuisut akissuteqarnermini pissutsit piviusut allarujsuit ersersippaat. Tassami naalakkersuisut akissuteqarnermi ullumikkut siulersuisuni ilaasortat amerlanerussuteqartut nunatsinni nunaqavissuunerat oqariartuutigimmassuk.

Sukap oqaluuserisassanngortitaannut naalakkersuisut ilaatigut imatut akissuteqarnermini tamanna ersersippaat:

“Siulersuisunik katiterinermi inuiaassuseq kisiat aallaaviginagu piginnaasalli assigiinngisitaartuunerlu aallaavigalugit katiterisoqartarpoq. Maannakkut siulersuisut katitigaaneranni inuiaassuseq qimerlooraanni, maani najugaqavissut siulersuisunut ilaasortani sulisunit toqqarneqarsimasut 16-it ilanngullugit qinikkat ingerlatsivinni anginerusuni 60 %-it missaanniipput, tassa 72 -usunit 43 -rut siulersuisunulli ilaasortat Danmarkimi najugallit 25 %-it missaanniillutik tassa 72 -usunit 18 -it. Sinneri Nunani Avannarlernit, Tuluit Nunaannit Tysklandimiillu ilaasortaatinneqarput. Ataatsimut isigalugu siulersuisunut ilaasortat nunanit assigiinngitsuneersoqarpoq”

Tassa imaappoq naatsumik oqaatigalugu siulersuisuni ilaasortat amerlassusaat qiviassagaanni amerlanerussuteqartut, tassalu 60 %-ii nunatsinni nunaqavissuupput.

Assersuutigiinnarsinnaavagut KNI-mi siulersuisut aammalu Greenland Business-mi siulersuisut amerlanerpaartaat nunatsinni nunaqavissuupput.

Ingerlatseqatigiiffiutitta pitsaanerpaamik ingerlanneqarnissaat Inuit Ataqatigiinniit pingaartipparput, taamaattumik aamma Inuit Ataqatigiinniit siulersuisut assigiinngisitaartunik katitsigaanissaat pingaartutut isigaarput. Inuit Ataqatigiinniit pingaartipparput suliffeqarfiup sumut atuuffeqarnera apeqqutaatillugu, inuillu ataasiakkaat qanoq ilinniagaqarsimanagerat, suliassamullu pineqartumut qanoq ilisimasaqartiginerat tunngavigalugu siulersuisut katitigaasarnissaat: Nunatsinneruusinnaapput, DK-minngaaneersuusinnaapput aammalu nunanit allaninngaaneersuusinnaassallutik.

Taamaattumik Inuit Ataqatigiinniit naalakkersuisut isumaqatigaavut tunngavilersuuteqarnerminni ilaatigut imatut allassimammata:

"Namminersorlutik oqartussanit pigineqartunik ingerlatseqatigiiffinnik aqutsilluarnissamut najoqqutassiat" decembari 2012-imi suliarineqarsimasumi, Inatsisartunilu partiinit tamanit tamakkiisumik tapersersorneqartumi, immikkoortumi siullermi imatut allaqqasoqarpoq; *"Ataatsimut isigalugu najoqqutassiat ingerlatseqatigiiffiit Namminersorlutik Oqartussat pigisaannut sinaakktissaapput ingerlatseqatigiiffiillu taakku suliamut ilisimasaqarluartunit aammalu periusissiat sinaakkusiisut piginnittullu aalajangersagaat naapertorlugit aqunneqarnissaannik qulakkeerinneqataassallutik"*.

Kammalaatersorneq akuersaanngilarput aamma eqqaamaneqassaaq suliffeqarfinnik uagut nammineq piginnittutut periarfissaqareerpugut ukiut tamaasa ataatsimeersuartoqarnerani siulersuisoqarnerup tunngaatigut qanoq inissisimasoqarnissaa aaliangeeqataaffigisinnaallutigu.

Naatsumik oqaatigalugu; Ullumikkut periuitsit atuuttut allanngortinngikkaluarlugit periarfissaqareerpugut Sukap qanoq ingerlatseriaaseqartoqarnissaanik kissaataa malillugu ingerlatsissalluta.

Imaluunniit Suka K. Frederiksenip oqarneratut pissutsit piviusut allaappat? Suka ilumoorpa siulersuisuni ilaasortat nunatta avataanersut amerlanerusut? Imaluunniit naalakkersuisut ilumoorpat? Periuseq ullumikkut atuuttoq equngassuteqarpa? Aaqqittariaqarpa?

Taamaattumik Inuit Ataqatigiinniit oqaluserisassap sukumiisumik paaseqatigiiffiulluartaumillu eqqartorluarneqarnissaa kissaatigigatsigu aappassaaneerneqannginnermini ataatsimiisitaliami suliareqqaarneqarnissaa inassuteqaatigaarput.

Qujanaq

Peter Olsen